

WYBUR ZAJĘĆ WIDZISZ BŁĄD?

Zajęcia w języku obcym

Autorka: Julia Sobolewska

Korekta: Joanna Maruszczak, Mateusz Saniewski

Skład: Jakub Persjanow

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Zadanie publiczne współfinansowane jest ze środków
otrzymanych od Ministerstwa Edukacji i Nauki

Warszawa, 2021 r.

Spis treści

Wstęp	3
Zajęcia w języku obcym czyli...?	5
Definicja i wymagania dot. poziomu B2 i B2+	5
Specyfika filologii obcych vs kierunków prowadzonych w języku obcym	7
Przykłady realizacji tego typu zajęć	10
Oferta – zakres języków	11
Oferta – rodzaje zajęć	12
Fakultety z języków obcych	16
Rekomendacje	17
Podsumowanie	20

Wstęp

Język polski, choć bez wątpienia piękny, nie należy do najpopularniejszych na naszym globie. Pierwsze miejsce, już od wielu lat, zajmuje język chiński, którego jako języka ojczystego używa ponad miliard osób! W szkołach uczymy się angielskiego, którym włada 984 milionów osób, hiszpańskiego - 528 mln osób, rosyjskiego - 268 mln osób, francuskiego - 230 mln osób czy niemieckiego - 130 milionów osób¹.

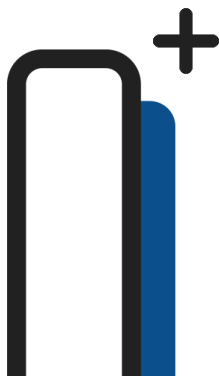
Nasza edukacja od najmłodszych lat zakłada, że uczymy się dodatkowego języka. Poznajemy struktury, uczymy się słuchać, mówić i czytać, prowadzimy dialogi z nauczycielkami i nauczycielami. Niektórzy decydują się na dodatkowe kursy lub certyfikaty, korzystają z możliwości poza murami szkół, czy to na lekcjach indywidualnych, czy w szkołach językowych, a nawet - jadą na wymiany zagraniczne, próbując życia w innym miejscu, co nierozzerwalnie wiąże się z używaniem języka obcego.

I właśnie to używanie kluczowe jest w zajęciach realizowanych w języku obcym. Można je śmiało porównać z lekcjami języka polskiego, gdzie, po polsku, uczyliśmy się zasad panujących w naszym języku

---

¹ Klasyfikacja za portalem Ethnologue z 2017 roku.

i lekcjami matematyki, gdzie również po polsku, ale uczyliśmy się czegoś zupełnie innego. Język jest w tym wypadku narzędziem, a nie przedmiotem zainteresowań i zajęć.

Zajęcia w języku obcym czyli...?

Definicja i wymagania dot. poziomu B2 i B2+

Zajęcia w języku obcym, jak zostało już wspomniane, różnią się od lektoratów celem zajęć. Celem lektoratów jest nauka języka, tymczasem celem zajęć w języku obcym, jest nauka pewnej wiedzy, kompetencji społecznych i umiejętności, ale w języku obcym. Polska Rama Kwalifikacji wskazuje wprost na jakim poziomie według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego powinny znajdować się osoby po zakończeniu 6. i 7. poziomu. 6 poziom jest równoznaczny z ukończonymi studiami I stopnia i tytułem licencjata, inżyniera bądź równorzędny. Absolwent powinien posługiwać się językiem obcym na poziomie B2, 7. poziom to ukończone studia II stopnia lub jednolite magisterskie, a więc tytuł magistra bądź równorzędny. Absolwent zaś powinien posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ lub wyższym, uwzględniając specjalistyczną terminologię².

---

² Źródło: <https://kwalifikacje.gov.pl/images/Publikacje/Polska-rama-kwalifikacji.pdf>

6. poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	7. poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji
potrafi: posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii
licencjat, inżynier etc.	magister, magister, inżynier etc.

I owszem, można tej terminologii uczyć się, wkuwając odpowiednie słówka podczas lektoratów. Ale dopiero uczestniczenie w zajęciach w języku obcym i używanie ich w dyskusji, nie w sztucznych scenkach, pozwala rzeczywiście opanować język i specjalistyczną terminologię.

Specyfika filologii obcych vs kierunków prowadzonych w języku obcym

Powyższej opisana różnica między lektoratami a zajęciami w języku obcym nie do końca znajduje odniesienie w kontekście kierunków filologicznych, skupiających się na innym języku niż polski. Przykładowo kierunek filologia angielska I stopnia prowadzony na **Uniwersytecie Jagiellońskim**³, oprócz zajęć z praktycznej nauki języka angielskiego, gramatyki opisowej, wprowadzania do przekładu czy fonologii (czyli zajęć stricte o języku) w programie uwzględnia także zajęcia poświęcone kulturze języka angielskiego - np. cywilizacja Wysp Brytyjskich. Co ciekawe, uwzględnione są lektoraty dwóch rodzajów - języka łacińskiego (dwa semestry na I roku, po 30 godzin) oraz lektorat języka obcego (4 semestry, po 2 na II i III roku, każdy po 30 godzin). Choć lektorat w programie oznaczony jest jako "F", czyli fakultatywny to komentarz pod programem wskazuje, że jest obowiązkowy: *Lektorat języka obcego oraz seminarium stanowią przedmioty obowiązkowe. Studenci mają możliwość wyboru lektoratu oraz seminarium z dostępnej oferty programowej IFA.* Niestety, o ile oferta seminariów jest przedstawiona na stronie, dotyczącej studiów

---

³Za:

https://ifa.filg.uj.edu.pl/documents/4285783/145672198/Filologia_angielska_SL_20_21.pdf/9abf320a-4d89-4b86-804c-054c9cdf6e6

I stopnia, o tyle nie można tam znaleźć informacji dot. lektoratów.

Na stronie filologii angielskiej I stopnia prowadzonej na [Uniwersytecie Warszawskim](#)⁴ znajduje się informacja, że wszystkie zajęcia prowadzone są w języku angielskim. Występuje podobna różnorodność przedmiotów dotyczących samego języka, jak i kultury, związanej z wybranym obszarem językowym. Przewidywana jest jednak większa liczba godzin lektoratów - student musi na II i III roku wyrobić 4 semestry lektoratu, po 60 godzin każdy. Nie przewidziane są zajęcia z łaciny

Zazwyczaj w przypadkach studiów filologicznych studenci nie mogą wybierać lektoratów związanych z językiem, który jest przedmiotem ich studiów. Na Uniwersytecie Warszawskim wymagane jest zdanie egzaminu na poziomie B1 z języka innego, niż język studiowany. 4 semestry po 60 godzin zajęciowych (co zazwyczaj oznacza zajęcia po 1,5 dwa razy w tygodniu) umożliwiają osiągnięcie takiego poziomu.

Warto wyróżnić jeszcze jedną grupę specyficznych kierunków pod kątem zajęć prowadzonych w języku obcym. Są to różnego rodzaju kierunki kulturoznawcze z naciskiem położonym na język obcy. Przykładem mogą

---

⁴ Za: <https://ia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia-i-stopnia/plany-zajec-i-sesji-programy>

być studia amerykańskie (American Studies) prowadzone na **Uniwersytecie Warszawskim**. Choć nie są to studia filologiczne to wszystkie zajęcia prowadzone są w języku angielski i skupiają się na różnych dziedzinach wiedzy związanych ze Stanami Zjednoczonymi. Brakuje tu zajęć poświęconych stricte językowi, za to są przedmioty związane z literaturą, filozofią, demografią czy historią. Program przewiduje także zajęcia "Foreign Language", prowadzone przez 4 semestry i uzyskanie certyfikatu znajomości innego języka na poziomie B1.

Inną grupę stanowią studia prowadzone w języku angielskim - np. psychologia, zarządzanie. W przypadku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy psychologia, studia jednolite, prowadzona w języku angielskim to koszt 2000 euro za rok dla obywateli polskich, czyli 10 000 euro za cały tok studiów⁵. Z kolei Politechnika Wrocławska w ramach kierunku zarządzanie w języku angielskim przewiduje czesne w wysokości 1500 euro za semestr, ale jedynie dla cudzoziemców. W tym drugim przypadku, w programie studiów przewidziane są dwa semestry lektoratu, każdy po 60 godzin⁶

---

⁵ Za: <https://irka.ukw.edu.pl/pl/offer/rekrutacja2021/programme/SJ-Psa/?from=field:Ps>

⁶Za:

https://wiz.pwr.edu.pl/fcp/aGBUKOQtTKlQhbx08SlkTVwVQX2o8DAoHNiwFE1wZDyEPG1gnBVcoFW8SBDKRTxMKRy0SODwBBAEIMQheCFVAORFCHzY/41/public/main/programy_kształcenia/21-22/lic_zzz/opis_programu_zzz_om_il.pdf

Przykłady realizacji tego typu zajęć

Oferta zajęć realizowana w języku obcym jest bardzo różnorodna w zależności od uczelni. Warto opisać dwa typy zróżnicowania: ze względu na zakres języków oraz ze względu na rodzaje zajęć.

Przykładowa oferta zajęć Uniwersytet Warszawski

Przykładowo opiszę ofertę zajęć (courses in foreign languages) ogólnouniwersyteckich Uniwersytetu Warszawskiego na semestr zimowy roku akademickiego 2020/2021⁷. Warto podkreślić, że jest to jedynie wycinek całościowej oferty zajęć w języku obcym - oprócz zajęć ogólnouniwersyteckich na poszczególnych kierunkach oferowane są także fakultety w językach obcych. W ramach mojego kierunku, socjologii stosowanej i antropologii społecznej na ten sam semestr dostępne były dwa fakultety w języku

---

⁷Za: <https://rejestracja.usos.uw.edu.pl/catalogue.php?rg=0000-2020-OG-UN&group=0000-FOREIGN-OG>

obycm: Gender and Contemporary Polish Society oraz Ageing Societies -a multidisciplinary perspective⁸.

Oferta – zakres języków

Języki, w jakich oferowane były zajęcia:

- ✓ angielski,
- ✓ hiszpański,
- ✓ rosyjski,
- ✓ ukraiński.

Co ciekawe - niektóre miały polskie nazwy, a tylko w dwóch przypadkach użyto zarówno języka polskiego, jak i obcego w tytule. Zdecydowana większość posługiwała się w nazwie językiem wykładowym danego przedmiotu, co jasno sugerowało zapisującym się studentom, że zajęcia nie są prowadzone w języku polskim.

---

⁸Za:

http://www.isns.uw.edu.pl/pliki/plany_zajec/stacjonarne/Siatka-zima-2021-2022.pdf

Oferta – rodzaje zajęć

Łącznie w ofercie zajęć ogólnouniwersyteckich na ten semestr przewidzianych było 71 zajęć, o różnej tematyce. Można wśród nich wyróżnić kilka grup zajęć.

Pierwsza z nich to zajęć z praktycznej nauki języka (angielskiego i rosyjskiego) na różnych poziomach. Warto zwrócić uwagę na zakwalifikowanie ich przez uczelnię do tej grupy zajęć. I choć jest to zgodne z nazwą (czyli zajęć prowadzonych w obcych językach) to bliżej im do lektoratów. Przykładowo w opisie zajęć "Praktyczna nauka języka angielskiego - język biznesu (B2+)" wprost wskazane jest: "Celem zajęć jest opanowanie przez studentów języka angielskiego z zakresu szeroko pojętego biznesu na poziomie ESOKJ C1 plus."

Liczną grupę stanowią zajęcia poświęcone cywilizacji i kulturze bądź językowi i kulturze - baskijskiej, galisyjskiej lub katalońskiej. Inną grupą są zajęcia o języku np. o języku nahuatl (prowadzone po hiszpańsku) albo o kulturze i literaturze Estonii (po angielsku). Występują także zajęcia o charakterze czysto kulturowym - przykładowo "współczesne kino rosyjskie" albo skupiające się na języku - "semantyka języka ukraińskiego".

Osobną, różnorodną grupę, stanowią przedmioty poświęcone konkretnym dziedzinom naukowym - np. funkcjonowaniu mózgu, socjologicznej analizie kampanii

prezydenckich, członkostwa w Unii Europejskiej czy chemii.

Ostatnią zaś możliwą do wyróżnienia grupą są te zajęcia, które mają na celu wyposażyć uczestników w konkretne umiejętności - tu znajdujemy zajęcia "Public Speaking in English" i "LEGAL SKILLS: NEGOTIATING, ADVISING & INTERACTING IN THE BUSINESS CONTEXT"⁹.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu pozwala studentom wybrać wykład w języku obcym. Z oferty zamieszczonej w USOSie wynika, że do wyboru jest pięć zajęć - w języku angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim. Tematem zajęć są: korespondencja handlowa i rozmowy kwalifikacyjne. Wszystkie nazwy, z wyjątkiem wykładu w języku rosyjskim, są w języku, w którym prowadzone są zajęcia.

---

⁹ Zachowana oryginalna pisownia

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Oferta UMK w Toruniu zakłada wybór zajęć ogólnouniwersyteckich w języku obcym. Na stronie uczelnia podkreśla, że można w ramach tej grupy zajęć realizować zajęcia na innym kierunku studiów, zarówno w języku polskim, jak i obcym.

Dostępny na stronie wykaz zajęć na rok akademicki 2021/2022¹⁰ jest pogrupowany względem wydziałów. Przedstawiona siatka jest niezwykle czytelna i pozwala z łatwością zorientować się w zajęciach zgodnych z zainteresowaniami studenta. Wszystkie nazwy zajęć są podane w języku angielskim.

Przykładowe zajęcia:

COVID-19 – what have we learned? (Collegium Medicum);

I know what I eat - food toxicology and chemistry

(Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych);

---

¹⁰<https://www.umk.pl/studenci/zajecia-ogolnouniwersyteckie/ZO-O-2021-2022.pdf>

Take a look at your city: urban sublime (Wydział Humanistyczny);

Freedom of Thought and Expression amongst Other Human Rights (Wydział Filozofii i Nauk Społecznych);

Underwater archaeology of America and Asia (Wydział Nauk Historycznych);

Nordic countries - people, space and tourism (Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej);

International Commercial Law and Arbitration Discussion Seminar

(Wydział Prawa i Administracji);

Strategies of creative activities

(Wydział Sztuk Pięknych);

Soul, brain, mind: scientific challenges to theological and philosophical anthropology

(Wydział Teologiczny).

Fakultety z języków obcych

Ciekawym rozwiązaniem, stosowanym np. przez Państwową Uczelnię Zawodową im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu są zajęcia fakultatywne z języków obcych. Nie są to lektoraty wpisane w program studiów, a zajęcia realizowane poza programem. Studenci mogą korzystać z nauki języków: angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, francuskiego, rosyjskiego i włoskiego na poziomie podstawowym i zaawansowanym. Do tych grup mogą także dołączać absolwenci i pracownicy uczelni. Po zakończeniu zajęć studenci otrzymują stosowne zaświadczenia¹¹.

---

¹¹ <https://puz.tarnobrzeg.pl/fakultety-z-jezykow-obcych>

Rekomendacje

W kwestii zajęć prowadzonych w innym języku obcym jako zajęć do wyboru kluczowych jest kilka kwestii, przedstawionych poniżej w formie rekomendacji.

Dedykowane fakultety w językach obcych

Warto, by dla każdego kierunku były tworzone fakultety w najpopularniejszym języku obcym. Umożliwi to spełnienie założeń z 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, a więc pozwoli poznać specyficzne dla konkretnego kierunku słownictwo, które może nie być przedstawione w ramach lektoratów. Równocześnie jest to świetne przygotowanie dla studentów myślących o karierze naukowej i korzystaniu z zagranicznych źródeł czy występowaniu na międzynarodowych konferencjach. Kluczowe w tej mierze są umiejętności językowe, ale związane z praktykowaną dziedziną/dyscypliną wiedzy.

Pula zajęć ogólnouniwersyteckich

Rekomendowaną możliwością jest organizacja puli zajęć ogólnouniwersyteckich, dostępnych w języku innym niż polski. Warto, by był to więcej niż jeden język polski i by oferta znajdowała swoje odzwierciedlenie w realizowanych lektoratach - tzn. by nie było prowadzonych zajęć w języku, z którego nie są prowadzone lektoraty. Pula zajęć ogólnouniwersyteckich umożliwia poznanie specyficznego słownictwa dla innej dziedziny, a więc umożliwia poszerzenie horyzontów i rozwijanie zainteresowań nie związanych bezpośrednio z kierunkiem studiów. Dodatkowo, studenci poznają osoby spoza swojej jednostki, co może zaowocować ciekawymi współpracami, także naukowymi.

Zajęcia wspólnie z studentami, którzy realizują program Erasmus+

Uczelnia powinna pamiętać, że zajęcia w języku obcym to nie tylko oferta dla studentów polskojęzycznych. Nie rekomendujemy tworzenia osobnych grup zajęć dla studentów realizujących program Erasmus+ - warto, by studenci byli wymieszani w grupach. Kontakt z osobami z innych krajów dla studentów polskojęzycznych to nie tylko okazja, by potrenować język z *native speakerami*, ale też by poznać inne perspektywy kulturowe.

Tematy kulturowe

Mówiąc o kulturze, warto wspomnieć o tematyce zajęć. Niektóre osoby, mimo wielu lat nauki, nie miały nigdy okazji do przetestowania swoich umiejętności językowych w rzeczywistych sytuacjach - takich jak udział w zajęciach. Stąd rekomendacja, by oprócz stricte naukowych zajęć, wśród oferowanej tematyki uwzględnić też zajęcia kulturowe, pozwalające poznać lepiej język, literaturę czy filmy. "Lżejsze" tematy pozwolą oswoić się z używaniem języka na co dzień.

Obowiązkowe zajęcia w języku obcym

Wiele programów studiów uwzględnia obowiązek realizacji obowiązkowych zajęć w języku obcym, właśnie ze względu na odnoszenie się do 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Należy przy tym pamiętać, że uczelnia, wymagając takiego poziomu opanowania języka od studenta, powinna jednocześnie gwarantować mu możliwość nauki języka w takim zakresie godzin, by było to rzeczywiście możliwe.

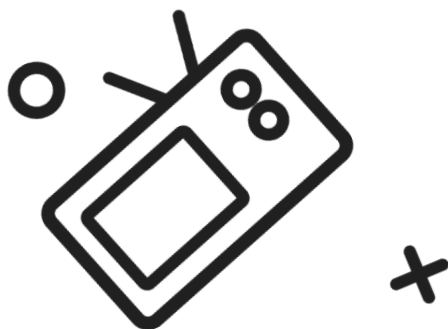
Podsumowanie

Zajęcia w języku obcym zdecydowanie nie są lektoratami, choć ich oferta powinna być związana z tym, jakie kształcenie językowe oferuje uczelnia. To niesamowita możliwość poszerzania swoich horyzontów, ale też praktykowania języka obcego w naturalnych sytuacjach, czy to podczas rozmowy o filmach, czy o sytuacji geopolitycznej w Unii Europejskiej. Stąd tak ważny jest dobór oferowanych zajęć - zarówno pod kątem liczby języków, jak i różnorodności tematycznej.

Jako Parlament Studentów RP, zdajemy sobie sprawę z różnorodnych uwarunkowań, które wpływają na możliwość oferowania zajęć do wyboru. W idealnym świecie każda studentka i każdy student mógłby wybrać zajęcia z dowolnego, interesującego ją lub go tematu i realizować je w dowolnie wybranym przez siebie języku. Rzeczywistość bywa pod tym kątem daleka od ideału. Warto jednak korzystać z już obecnych na uczelniach zasobów - nauczycieli akademickich, którzy kształcą w ramach kierunków filologicznych, naukowców z międzynarodowym doświadczeniem czy wreszcie *visiting professors*.

Nauka w innym języku to nie tylko nauka języka, ale też większa szansa na rozpowszechnienie przyszłego

dorobku naukowego, poszerzanie horyzontów, mniejsze bariery językowe i większa śmiałość w kontekście wymian międzynarodowych. Dlatego zachęcamy do kształcenia nie tylko pod kątem uczenia się języków, ale i pod kątem uczenia się w różnych językach.

WYBUR ZAJĘĆ
WIDZISZ BŁĄD?

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Zadanie publiczne współfinansowane jest ze środków
otrzymanych od Ministerstwa Edukacji i Nauki